

HERMAN

1.

Het vertrek van Annelies

‘Je redt je wel, Herman, écht.’

Herman zat op de bank en dat korte zinnetje, dat Annelies een uur geleden terloops tegen hem had gezegd terwijl hij haar hielp met haar laatste koffer, gonsde na in zijn hoofd. *Je redt je wel.*

Dat was altijd een kracht van Annelies geweest, dat ze aan elke situatie een positieve draai gaf. En ze had natuurlijk gelijk, hij zou zich heus wel redden. Maar hoe? Waar moest hij beginnen?

Eerst maar iets eten, op een lege maag kon hij niet nadenken. In de ijskast lagen nog een half bruin en een kuipje smeerkaas. Hij besmeerde twee sneetjes brood en sneed ze allebei in zessen. Hij liep met het bord terug naar de woonkamer en zocht zijn vaste plek in de hoek van de bank weer op. Herman nam een hap, zette het bord naast zich neer en staarde voor zich uit.

‘We moeten praten,’ had Annelies de avond ervoor plompverloren gezegd terwijl ze het kontje van de slavink op haar vork prikte en van alle kanten bekeek, alsof ze het taxeerde. ‘Ik moet je iets vertellen. Of nee, ik moet je over iemand vertellen, dan begrijp je het beter. Iemand die ik goed heb leren kennen, de afgelopen weken. Maanden, eigenlijk. Hij heet Roel.’ Ze stak het stukje vlees in haar mond.

Herman was verbaasd. Annelies sloot wel vaker nieuwe vriendschappen – er waren op haar verjaardag altijd wel een paar nieuwe

gezichten, maar dat waren zonder uitzondering vrouwen.

‘Wat leuk. Een man?’ Natuurlijk was Roel een man, maar Herman wist niet goed wat hij moest zeggen in de stilte die Annelies liet vallen terwijl ze op het vlees kauwde.

‘Ja, een man. Mijn nieuwe man.’ En weer liet Annelies een stilte vallen. Ze schoof geconcentreerd wat sperzieboontjes bij elkaar en nam een volgende hap. Herman keek hoe ze at en haar mond met de punt van haar servet afveegde.

‘Zeg je niks?’ vroeg ze.

‘Hoe bedoel je, mijn nieuwe man? Ik ben toch je man?’ Herman vond het een onaangenaam gesprek.

‘Ja, en nee. Jij bent de vader van mijn kinderen, we hebben een verleden samen. Maar Roel heeft een waaier aan gevoelens in me losgemaakt die ik nog niet kende. Hij is een heel bijzondere man. Gevoelig, maar ook sterk. En hij zít me echt. We hebben een zielsverwantschap, denk ik. Toen we elkaar ontmoetten, bij die laatste cursus, herkenden we onszelf in de ander. Misschien zijn we in een vorig leven ook al samen geweest, dat is heel goed mogelijk.’ Ze staaarde even naar de fruitschaal, alsof ze die mogelijkheid ter plekke overwoog. ‘Weet je wat het is? Roel en ik hebben aan een half woord genoeg, we maken elkaars zinnen af, we hebben hetzelfde gevoel voor humor en dat is nieuw voor me, want jij en ik lachen eigenlijk nooit om hetzelfde, toch? Met Roel kan ik urenlang de slappe lach hebben. Maar hij is ook heel zorgzaam en hij kookt fantastisch. En misschien het allerbelangrijkste: hij kan luisteren. Roel luistert heel geïnteresseerd naar me, ik voel me door hem echt gedragen. Dat gevoel wil ik niet meer kwijt, nooit meer. Dus wat ik eigenlijk wil zeggen, en dat is voor mij beslist niet makkelijk: ik ga bij je weg. Morgen verhuis ik naar Roel. We gaan samenwonen, in zijn huis. Een nieuw hoofdstuk, zou je kunnen zeggen. Natuurlijk begrijp ik dat dit een schok voor je is, maar ik denk dat jij er ook aan toe bent, dat het voor jou ook tijd is om je ruimte te pakken. In elk

geval is voor mij nu het moment gekomen om mijn vleugels uit te slaan en het nest te verlaten.’ Ze liet een korte pauze vallen en rondde af met: ‘Ruim jij af?’

Herman was opgestaan en bracht de borden naar de keuken. In de gang struikelde hij bijna over een paar gympen van Nol die daar achteloos waren uitgetrapt. Hij vloekte inwendig en spoelde, zoals altijd, de borden af. De avond was juist zo ontspannen begonnen; Annelies had zelfs aardappels gebakken, terwijl ze daar zelf niet dol op was. Toen hij met een hoofd vol vragen terugkwam, zat Annelies te bellen. Ze schermde met een hand haar mond af, Herman ving alleen wat flarden op.

‘O, daar is (...) ophangen (...) elkaar morgen. Elf (...) sta klaar. (...) alleen in dat grote bed (...) wakker houden, hihi. Dag lieverd (...) papabeer! Kus, kus, kus.’

Ze legde haar telefoon neer en keek hem over het felgekleurde montuur van haar leesbril neutraal aan. ‘Dat was Roel.’

‘O.’ Herman was weer gaan zitten. Hij was in de war, heel erg in de war, en had het gevoel dat hij in een nare droom was beland. Hij probeerde het gesprek dat hij zojuist maar ten dele had opgevangen te reconstrueren. Vooral dat koosnaampje, dat hij in hun beginjaren voor zichzelf verzonnen had en waar Annelies toentertijd heel opgewonden van werd, zat hem dwars. Zou ze Roel nu ook zo noemen?

En dat ze had gezegd dat Roel en zij elkaar ontmoet hadden bij ‘de cursus’ vergrootte Hermans onbehagen. Dat moest die cursus ‘Energetische edelsteenkunde’ zijn waar Annelies twintig maandagavonden had doorgebracht. Herman had voorvoeld dat die cursus een slecht idee was geweest. Op televisie had hij een documentaire gezien over de kracht van edelstenen en hoe die door veel mensen behoorlijk onderschat wordt. Wanneer waren ze aan de praat geraakt, Annelies en die Roel? Meteen de eerste van die twintig maandagavonden? Dan kenden ze elkaar al maanden.

‘Hij belde nog even om af te spreken voor morgen. Hij haalt me om elf uur op.’ Ze veegde met haar servet wat kruimels van de tafel, die ze opving in haar hand.

‘Oké.’

‘Dus?’

Herman keek naar haar hand, die ze dichtgevouwen had.

‘Zeg eens wat,’ zei ze ongeduldig. ‘Wat je voelt, wat je denkt, íéts.’

Wat hij dacht? Wat hij voelde? Dacht of voelde hij maar één ding, dat zou overzichtelijk zijn. Een wirwar van gedachten en emoties stuiterde door zijn hoofd. Hoelang bleef ze weg, wanneer kwam ze weer terug? Was dit een van haar opwellingen, net als die keer dat ze van de ene op de andere dag besloot dat ze vegetariërs werden? Dat had toen drie weken geduurd. Annelies en hij waren al zesentwintig jaar samen, dan ga je niet meer uit elkaar, dan zit je het uit. Dat zei zijn moeder altijd: scheiden is voor jonge mensen, die kunnen nog opnieuw beginnen.

Herman merkte dat Annelies hem onderzoekend aankeek, alsof ze in zijn hoofd probeerde te kijken.

‘En Nol?’ vroeg hij.

‘Nol is negentien, hij zal een dezer dagen wel op kamers gaan. Hij is nu al voortdurend de hort op.’

‘Ja, dat is waar.’ Annelies had gelijk, hij zag Nol soms dagenlang niet. Herman stond op, haar blik ontwijkend. ‘Koffie?’ Hij maakte na het eten altijd een kopje koffie voor Annelies. Zelf sliep hij onrustig op koffie, maar zij kon absoluut niet zonder, beweerde ze.

‘Graag,’ zei ze en ze stak haar hand met de kruimels uit, die Herman gewoontegetrouw opving en meenam naar de keuken.

Die nacht had hij geen oog dichtgedaan; hij bleef kijken naar het slapende lichaam naast hem, dat zo vertrouwd snurkte. Hij had dat geluid altijd geruststellend gevonden, maar nu had het

iets onheilspellends, als voorbode van een verandering die hij nog niet kon overzien.

Toen de wekker eindelijk ging was hij nog steeds doodmoe; hij had geen minuut geslapen. Na het ontbijt stond hun nieuwe zesdelige kofferset klaar in de hal. Herman had al niet begrepen waar ze zoveel koffers voor nodig hadden, maar nu bleken ze goed van pas te komen. Wanneer had Annelies alles ingepakt? Hoe was het mogelijk dat hij daar niets van had gemerkt?

Herman pakte de twee kleinste koffers en tilde ze naar de overloop. Hij wist niet dat kleine koffers zo looiig konden zijn, dat zou nog wat worden met die andere vier.

‘Nee, nee, ik doe het zelf,’ zei Annelies toen ze hem bezig zag. ‘Dat kan ik niet van je vragen, ik breng mijn spullen zelf naar beneden.’ Ze aarzelde. ‘Misschien alleen die grootste, die is waarschijnlijk te zwaar voor me.’

Herman zette de twee koffertjes neer en pakte de grootste, die inderdaad bijna niet te tillen was. Zuchtend en steunend sjouwde hij hem naar beneden en zette hem in het halletje achter de voordeur. Buiten adem kwam hij weer boven, waar Annelies geen aanstalten meer leek te maken om zelf een koffer op te tillen.

‘Zal ik dan maar?’ vroeg Herman.

‘Misschien toch wel fijn,’ zei Annelies. Ze pakte haar beauty-case en liep naar beneden. Halverwege draaide ze zich om. ‘Roel zou het trouwens fijn vinden om binnenkort een biertje met je te drinken, zei hij. Hij kent je nu alleen uit mijn verhalen en Roel is iemand – en dat bewonder ik in ’m – die graag zelf een oordeel vormt.’

Herman knikte en liep nog twee keer heen en weer, terwijl Annelies de koffers naar een dure, dubbelgeparkeerde auto rolde. Toen hij de laatste koffer over de drempel had getild, zag Herman een man in een regenjas die de koffers inlaadde. Dat moest Roel zijn. Herman haalde diep adem en net toen hij de moed had verzameld om zich aan Roel voor te stellen, stond Annelies voor

hem, ze nam de koffer van hem over en duwde hem terug, het halletje in.

‘Komt wel, binnenkort. Ga maar naar boven.’ Ze gaf hem een vluchtige zoen op zijn wang en legde haar hand op zijn arm. ‘Je redt je wel, Herman, écht,’ zei ze en ze trok zachtjes de deur dicht.

Herman keek op van de hoek van het kleed waar hij zijn blik had laten rusten en zag verbaasd hoe vroeg het donker was. Het gure herfstweer hielp niet, het was de hele dag nauwelijks licht geweest. Naast hem op de bank stond het bord waarop nog vier stukjes brood lagen, de smeerkaas was intussen verkleurd en uitgedroogd. Verder was er niets veranderd; Annelies kon net zo goed even boodschappen aan het doen zijn, of bij een vriendin langs. En toch voelde Herman een onprettige leegte.

2.

Zevenentwintig jaar en drie maanden voor het vertrek van Annelies

Herman zag Annelies voor het eerst aan de bar van een studenten-café. Hij viel als een blok voor haar, vooral omdat hij – ten onrechte, bleek later – vond dat ze totaal niet op zijn moeder leek. Annelies had een vlot kort kapsel met aan weerszijden van haar smalle gezicht een lok die omhoogkrulde. Op haar wipneusje droeg ze een rode bril, die Herman onvoorstelbaar sexy vond. Net als haar spijkerbroek, die niets aan de verbeelding overliet. Hermans moeder verafschuwde vrouwen die een lange broek droegen. En ze was, in tegenstelling tot Annelies, een volslanke vrouw die haar lange haar elke dag zorgvuldig opstak en nooit zonder make-up de deur uitging. Iets wat hij Annelies, afgezien van wat lippenstift en rouge bij feestelijke gelegenheden, nooit had zien dragen.

Herman verzamelde al zijn moed, ging naast haar aan de bar zitten en bestelde een biertje. Annelies was druk in gesprek met een vriendin en merkte Herman niet op. In zijn hoofd liet hij verschillende openingszinnen de revue passeren en dacht naarstig na over manieren om haar aandacht te trekken.

Plotseling maakte Annelies een weids armgebaar en stootte ze haar volle glas Bailey's met ijs met een boog in Hermans schoot. Zijn corduroybroek zoog het zoete drankje als een spons op en

Herman voelde de natte plek in zijn schoot steeds groter en plakkeriger worden. Eigenlijk zou hij naar de wc moeten gaan om zijn broek uit te spoelen, maar dan liep hij het risico dat zijn kruk bij terugkomst bezet was. En dus bleef hij zitten en probeerde hij zijn broek droog te deppen met het papieren servetje dat hij van de barman had gekregen.

Annelies ontdekte pas dat haar glas verdwenen was toen ze een slok wilde nemen en misgreep. Ze keek verstoord opzij en zag hoe Herman zijn kruis droogdepte.

‘Wat heb jij nou gedaan?’ was het eerste wat ze tegen hem zei.

Herman bloosde. ‘Nou, ik was –’

‘Dan moet je een nieuwe voor me bestellen,’ zei Annelies stellig, maar ze glimlachte er wel bij. Pas maanden later gaf ze toe dat ze best in de gaten had gehad wat er gebeurd was.

Herman keek haar dromerig aan en op een of andere manier viel ze voor die blik, leek het. Ze vroeg zijn naam en ze raakten aan de praat.

Na een paar biertjes was hij wat zelfverzekerder; hij boog naar haar toe en zoende haar langdurig. En een klein uur later fietste hij zigzaggend achter haar aan, stuiterend van hoop en opwinding, op weg naar haar studentenkamer.

Zodra ze binnen waren, trok Herman opgewonden zijn t-shirt uit, maar hij schatte de afstand niet goed in en gaf haar – ongewild natuurlijk – een stoot tegen haar kin. Annelies gaf geen krimp. Ze keek hem in zijn ogen en sloeg terug, met vlakke hand. Herman voelde beduusd aan zijn gloeiende wang. Waren zijn kansen nu al verkeken? Maar Annelies had haar handen alweer hitsig om zijn billen gelegd en keek hem verleidelijk aan.

Eenmaal in bed was het een beetje zoeken. Er lag steeds een arm of been in de weg en ze beet tijdens het zoenen twee keer op zijn tong toen zijn hand op plekken kwam waar hij kennelijk niet welkom was. Los daarvan was het een heerlijke, verhitte, bij vlagen romantische en vooral onvergetelijke nacht.

De volgende ochtend vroeg ze of hij zin had in een kopje koffie. Dat was goed nieuws; hij had van vrienden gehoord dat 's ochtends wel of geen koffie het verschil markeerde tussen een onenightstand en het mogelijke begin van verkering.

Herman knikte gelukkig en liet zich terugvallen in de kus-sens. Zijn ontspanning werd ruw verstoord toen een reusachtige hond de kamer in kwam rennen en op het bed sprong. De hond keek Herman aan en ontblootte haar tanden. Herman sidderde. Hij was sinds een traumatisch verlopen ontmoeting met een herdershond in zijn vroege jeugd altijd met een grote boog om honden heen gelopen.

Annelies had hem aan de bar al verteld over haar oude boxer Di, vernoemd naar de Engelse prinses die Annelies mateloos bewonderde. Het was een echte allemansvriend, had ze gezegd. Toch had dat Herman niet helemaal gerustgesteld. Hij had toen ze bij Annelies thuis kwamen wel geblaf gehoord, maar dat kwam van achter een deur die tot zijn opluchting gesloten bleef. Bovendien was hij overmoedig door de drank en had hij wel iets anders aan zijn hoofd. Inmiddels was de alcohol samen met de overmoed uit zijn bloed verdwenen.

Di gromde. Hij moest haar afleiden en van het bed af zien te krijgen.

'Ga maar lekker naar 't vrouwtje, 't vrouwtje heeft wat lekkers voor je!' zei hij met overslaande stem.

De boxer ontspande bij 'lekkers' en begon te kwijlen en te kwispelen. En net toen Herman dacht dat ze van het bed zou springen, dook ze onder het opengeslagen deel van het dekbed, op weg naar wat wel het láátste was wat Herman – zeker op dat moment – bedoelde met 'iets lekkers'. Ze kroop razendsnel naar Hermans kruis en legde haar kop, met kwijldraad en al, op zijn dijbeen, terwijl ze luidruchtig snoof. Herman beschermde zijn kruis met beide handen en kneep zijn ogen dicht; hij kon beter een of twee vingers missen dan kinderloos blijven, net nu de

toekomst er wat dat betreft zo rooskleurig uitzag.

Annelies kwam de slaapkamer binnen met een dienblad. Herman deed zijn ogen weer open. Ze zag er adembenemend uit in haar blauwe herenpyjama en met platgedrukt haar, maar zelfs haar verschijning kon Hermans angst niet wegnemen.

‘Ach, kijk nou, wat lief,’ zei ze vertederd en ze negeerde de paniekerige blik in zijn ogen. Behendig stapte ze het bed in en zette het dienblad op haar schoot. ‘Pas je een beetje op, daar onder de dekens? Jan-Willem moest gehecht worden.’

‘Jan-Willem? Ge-gehecht?’ vroeg Herman en hij hoopte dat ze de trilling in zijn stem niet op zou merken.

‘Grapje, Herman. Koffie?’

‘Eh ja, straks ja, zet maar neer, als je wil.’ Hij perste met moeite een glimlach op zijn gezicht.

‘Niet koud laten worden, hoor.’ Ze zette het dienblad weg en begon onder het dekbed met Di te spelen die in haar enthousiasme over en tegen zijn benen rolde. Herman durfde zich niet te verroeren en wenste vurig dat het snel voorbij zou zijn.

‘Gefeliciteerd, Herman,’ zei Annelies vrolijk toen ze weer bovenkwam. ‘Ze vindt je leuk. Je mag blijven.’

Annelies duwde Di van het bed en Herman reikte naar zijn koffie. Maar Annelies hield hem tegen, klom boven op hem en ging verder waar ze de nacht ervoor gebleven waren, voordat ze uitgeput in slaap waren gevallen. Herman vergat Di en voelde een golf van verliefdheid door zijn lichaam trekken. Ze had precies gezegd waar hij op hoopte: hij mocht blijven.

3.

Een dag na het vertrek van Annelies

Op zondag, de dag na het vertrek van Annelies, werd Herman wakker met een treurig gemoed en een rammelende maag. Hij had de avond nadat ze was weggegaan verschillende keren in de keuken gezocht naar iets voedzaams, maar Annelies was er natuurlijk niet meer aan toegekomen de wekelijkse boodschappen te doen. Uiteindelijk had hij een blikje mais, dat hij achter in een keukenkastje vond, leeg gelepeld. Hij had natuurlijk iets te eten kunnen bestellen, maar hij had geen zin om eerst de juiste website op te zoeken en vervolgens uit het aanbod van middelmatige restaurants het verkeerde gerecht te kiezen om uiteindelijk uren op lauw eten te moeten wachten. Dan nog liever de mais.

Maar nu het brood, de smeerkaas en zelfs de mais op waren, kwam hij er niet onderuit; hij moest boodschappen doen. Hij zou deze periode misschien wel kunnen gebruiken om beter te leren koken. Dat zou een mooie verrassing zijn, voor als Annelies weer thuiskwam. Ze had nadrukkelijk verteld dat Roel goed kon koken, dus daar hechtte ze blijkbaar waarde aan. Herman hield ook van koken, dacht hij, maar het kwam er nooit van. Annelies had altijd halsstarrig vastgehouden aan het repertoire dat ze van huis uit had meegekregen. Er was natuurlijk ook niks mis met een cordon bleu, sperziebonen en gekookte aardappelen met jus, maar daardoor had Herman de pastagerechten